

พิธีเลี้ยงเจ้าบ่อ “วันกำบ่อปลา”

จากการสอบถามพ่อทองดี วงศ์ชัย พบว่า ชาวไทลื้อบ้านศรีดอนชัยอพยพมาจากเมืองอุลิสสองปันนา ในช่วงการอพยพเคลื่อนย้ายได้นำเอาเจ้าบ่อเกลือมาด้วย 2 องค์ เพื่อเป็นที่พึ่งทางจิตใจของชาวไทลื้อ โดยที่เจ้าองค์แรกชอบรับประทานสัตว์เล็ก เช่น ปลา ส่วนเจ้าองค์ที่สอง ชอบรับประทานสัตว์ใหญ่ เช่น หมู ดังนั้น ชาวไทลื้อบ้านศรีดอนชัยจึงมีการประกอบพิธีกรรมเลี้ยงเจ้าบ่อ หรือ “พิธีกำบ่อ” 3 ครั้งในรอบ 1 ปี ซึ่งหากนับวันตามความเชื่อของชาวไทลื้อแล้ว วันกำจะตรงกับวัน “บ่อกำ”¹

ในช่วงวันขึ้น 3 ค่ำของเดือนยี่ (นับตามเดือนของไทลื้อ) จะเป็น “วันกำบ่อปลา”² 1 ครั้ง แล้วนับไปอีก 10 วันก็เป็น “วันกำบ่อหมู”³ หลังจากนั้นช่วงเดือนแปดของชาวไทลื้อก็จะมีเลี้ยงเจ้าบ่อ เรียกว่า “พิธีปางแปด” โดยใช้หมูดำปอดตัวผู้เป็นเครื่องประกอบพิธี⁴

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้เจ้าจอม เจ้าบ่อมาปกป้องรักษา และคุ้มครองดูแลลูกหลานไทลื้อให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข
- 2) เพื่อรักษาวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อที่สืบทอดมาแต่ครั้งบรรพบุรุษของคนไทลื้อ

สถานที่ประกอบพิธีกรรม

ช่วงเวลาเช้ามีดจะใช้บ้านของพ่อหมอใหญ่ และบ้านหมอข้าวจ้ำ หรือหมอน้อย และในช่วงประกอบพิธีกรรมเลี้ยงเจ้าบ่อ จะใช้ศาลเจ้าบ่อเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม

ช่วงเวลาประกอบพิธีกรรม

ช่วงเวลาในการประกอบพิธีกรรมที่ศาลเจ้าบ่อ เริ่ม 16.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ประกอบพิธีกรรม

ผู้ประกอบพิธีกรรมถวายเจ้ามีอยู่ 2 กลุ่มตระกูล หรือกลุ่มไตเหือน ได้แก่ ไตเหือนเก้าขาม เป็นผู้ประกอบพิธี หรือ “พ่อหมอใหญ่” ทำหน้าที่กล่าวคำถวายเจ้า 6 องค์ ส่วนไตเหือนนาย เป็นผู้ประกอบพิธี เรียกว่า “พ่อหมอน้อย หรือหมอข้าวจ้ำ” ทำหน้าที่กล่าวคำถวายเจ้า 6 องค์

1) พ่อหมอใหญ่

- ชื่อ-นามสกุล : นายธรรม วงศ์ชัย
- วันเดือนปี (เกิด) : วันอังคารที่ 17 ธันวาคม 2478
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 106/1 หมู่ 7 บ้านศรีดอนชัย ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ

2) พ่อหมอน้อย หรือหมอข้าวจ้ำ

- ชื่อ-นามสกุล : นายเทศ วงศ์ชัย
- วันเดือนปี (เกิด) : -
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านศรีมงคล ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ

¹ วันกำของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อ ได้แก่ บ่อกำ บ่อกาบ บะฮับ บะฮาย บะหมิง ปีก กัด ซิด บะโฮก และบะเตา

² วันกำปลา จะใช้ปลาเป็นเครื่องประกอบพิธีกรรม

³ วันกำหมู ใช้หมูดำปอดตัวผู้เป็นเครื่องประกอบพิธีกรรม

⁴ สัมภาษณ์พ่อธรรม วงศ์ชัย วันที่ 7 ตุลาคม 2551

ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม

การประกอบพิธีกรรม แบ่งเป็น 2 ช่วง คือช่วงเช้า และช่วงเย็น ในช่วงเวลาตอนเช้ามีคของวันประกอบพิธีกรรม ชาวบ้านทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่จากหมู่บ้านใกล้เคียงทั้ง 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านศรีดอนชัย หมู่ที่ 7, บ้านศรีชัยมงคล หมู่ที่ 12, บ้านศรีมงคล หมู่ที่ 14 และบ้านศรีดอนชัย หมู่ที่ 15 จะเอาดอกไม้ฝ่ายขาว เทียน (ทุกคนในครอบครัว คนละ 1 คู่ หรือมากกว่านั้น) และเงิน (วันกำปลา ขึ้นอยู่กับแต่ละคนจะบริจาค แต่ถ้าเป็นวันกำหมู ทุกคนในครอบครัว คนละ 1 บาท) ไปบอกกล่าวเจ้าบ่อที่บ้านพ่อมอใหญ่ โดยห้ามแต่งชุดสีแดง หรือชุดแต่งกายที่มีสีฉูดฉาด

ส่วนการประกอบพิธีกรรมที่ศาลเจ้าบ่อนั้น ผู้เข้าร่วมพิธีกรรมจะให้เฉพาะผู้ชายไถ่ลื้อ ซึ่งเป็นลูกหลานในวงศ์ตระกูล “วงศ์ชัย” เท่านั้น และจะต้องแต่งกายด้วยเสื้อผ้าทั้งชั้นใน และชั้นนอกที่มีสีขาว หรือสีดำเท่านั้น และถ้าหากภรรยาของใครอยู่ในช่วงที่มีฤดู (ประจำเดือน) สามิไม่สามารถขึ้นไปร่วมพิธีกรรมบนศาลเจ้าบ่อ แต่อยู่ภายในบริเวณศาลด้านล่างได้ และห้ามหยิบจับอาหาร หรือเครื่องถวายเช่นไหว้เจ้าบ่อ เพราะจะทำให้เกิดการเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาทันที

วัสดุอุปกรณ์ในพิธีกรรม

ในช่วงเช้ามีคของวันประกอบพิธีกรรม พ่อมอใหญ่จะจัดเตรียมที่ปักให้เจ้าบ่อ ได้แก่

- 1) ที่นอน/สลิ 1 ผืน
- 2) หมอนขาว 1 ใบ
- 3) ผ้าขาว 2 ผืน (พับวางไว้บนที่นอน)
- 4) ผ้าแดง 1 ผืน (พับวางไว้บนที่นอน)
- 5) น้ำตัน 1 ใบ
- 6) แก้วน้ำ 1 ใบ (เป็นแก้วน้ำมีที่ถือวางบนน้ำตัน)
- 7) ชั้นเงิน ขนาดกลาง 3 ใบ (เอาใส่เทียน, ดอกฝ่ายขาว และเงินที่ชาวบ้านนำมารวมกัน)
- 8) ชั้นใหญ่ 2 ใบ (พ่อมอใหญ่จะเอาเทียน, ดอกฝ่ายขาว และเงินจากชั้นเงินมาใส่รวมกันในชั้นใบใหญ่)
- 9) ผ้าสักหลาด (ใช้ปูรองที่นอนให้กับเจ้าบ่อ)

ภายในศาลเจ้าบ่อ จะมีตู้ใส่ของเจ้าบ่อ 12 องค์ ประกอบด้วย

1) เจ้าหลวงสมพระเมต	2) เจ้าสุริยะองค์
3) เจ้าจอมจระเข้	4) เจ้าจันต๊ะคาด
5) เจ้าสุริยะคาด	6) เจ้าเขยหมวกคำ
7) เจ้าบ่อจี้	8) เจ้าบ่อแน
9) เจ้าบ่อแก้ว	10) เจ้าบ่อคำ
11) เจ้าบ่าวคำสอ	12) เจ้าสองนางเป็นเกล้า

โดยแต่ละตู้ของเจ้าบ่อ พ่อมอใหญ่จะเอาเทียน ดอกฝ่ายขาว และเหล้าไหลมาใส่ไว้ (เอาแอลกอฮอล์ใส่ แล้วเติมเหล้าขาวใส่ บางคนเรียกว่า เหล้าแอล)

ส่วนเครื่องประกอบพิธีกรรม ได้แก่

- 1) น้ำตัน 12 อัน (ตู้ของเจ้าหลวงสมพระเมต จะมีแทนไม้วางน้ำตัน และกระโถนสีขาว 1 อัน)
- 2) แก้วน้ำมีด้าม 12 ใบ
- 3) กระโถนสีขาว 12 ใบ
- 4) แทนจุดเทียน 2 อัน
- 5) ปลา 1 กะละมังใหญ่⁵
- 6) ชันโตก หรือโก๊ะข้าว ประกอบด้วยเครื่องถวายเจ้าบ่อ 2 หมูข้าว

หมูข้าวแรก พ่อหมอใหญ่เป็นผู้ประกอบพิธีกรรม ถวายอาหารให้เจ้าบ่อ 8 องค์ ได้แก่ เจ้าหลวงสมพระเมตตาเอกราช, เจ้าสุริยวงศ์, เจ้าจอมจะเหล็ก, เจ้าจันทะคาด, เจ้าสุริยะคาด, เจ้าเขยหมวกคำ, เจ้าบ่อจี่ และเจ้าบ่อแน มีเครื่องถวายเจ้าบ่อ 2 ชุด ได้แก่

- ปลาปิ้งสุก ห้อยใส่ตู้ของเจ้าบ่อแต่ละองค์ 12 ตัว
- ลาบปลาดิบ 2 ถ้วย
- ต้มปลา 2 ถ้วย
- ปลาปิ้งสุก 8 ตัว
- เหล้า 2 ขวด
- น้ำ 2 ขวด
- แก้วเหล้า 2 แก้ว
- แก้วน้ำ 2 แก้ว
- ตะเกียบ 8 คู่
- ช้อน และส้อม 8 คู่
- กล่องข้าวเหนียว 2 อัน

นอกจากนั้น ปลาปิ้งสุก, ลาบปลาดิบ 1 ถ้วย และต้มปลา 1 ถ้วย เรียกว่า “ของแถม” ซึ่งเป็นอาหารที่ใช้เติมให้กับเจ้าบ่อ เพราะหากพ่อหมอใหญ่เสี่ยงทายโดยการหยิบข้าวแล้วนับไม่ได้จำนวนคู่ก็ต้องเอาของแถมแต่ละอย่างเติมในชันโตก แล้วเริ่มพิธีอันเชิญเจ้าบ่อให้มาเสวยอาหารอีก จนกว่าจะหยิบข้าวได้จำนวนคู่หาบ

หมูข้าวที่ 2 มีหมอข้าวจ้ำเป็นผู้ประกอบพิธีถวายอาหารให้เจ้าบ่อ 4 องค์ ได้แก่, เจ้าบ่อแก้ว, เจ้าบ่อคำ, เจ้าบ่าวคำสอ และเจ้าสองนางเป็นเกล้า เครื่องถวายเจ้าบ่อ 1 ชุด ได้แก่

- ลาบปลาดิบ 1 ถ้วย
- ต้มปลา 1 ถ้วย
- ปลาปิ้งสุก 4 ตัว
- ช้อน และส้อม 4 คู่
- ตะเกียบ 4 คู่
- กล่องข้าวเหนียว 1 อัน

⁵ วันกำบ่อหมู ใช้หมูดำปอดตัวผู้ 1 ตัว โดยเอาหัวหมู แขน ขา ตีนหน้า ตีนหลัง และเครื่องในหมูไปต้ม (เลือกเอาเฉพาะตับไปปิ้งให้สุก)

ขั้นตอนการปฏิบัติในพิธีกรรม

(1) ก่อนวันประกอบพิธีกรรม

ก่อนวันประกอบพิธีกรรม 1 วัน พ่อหมอใหญ่ และชาวบ้านผู้ชายจะไปช่วยกันปิดกวาดทำความสะอาดภายในบริเวณศาลเจ้าพ่อ โดยเอาเทียน ดอกฝ้าย และน้ำในศาลเจ้าพ่อมาทิ้ง แล้วผลัดเปลี่ยนเอาของใหม่ใส่ทั้งหมด ผู้เฒ่าผู้แก่จะช่วยกันसानตะแหลว เพื่อป้กห้ามคนเข้าออกในช่วงประกอบพิธีกรรม

(2) ช่วงวันประกอบพิธีกรรม

รุ่งเช้าของวันประกอบพิธีกรรม ผู้ใหญ่บ้านจะประกาศให้ชาวบ้านไ้ลื้อหมูที่ 7, 12, 14 และหมูที่ 15 ทุกหลังคาเรือนเข้าร่วมพิธีกรรมเลี้ยงเจ้าพ่อ โดยแต่ละครอบครัวจะเอาเทียน 12 คู่ ดอกฝ้าย และเงินบริจาคตามแต่จิตศรัทธา (ถ้าเป็นวันกำหมูต้องบริจาคคนละ 1 บาท) มารวมไว้ที่บ้านของพ่อหมอใหญ่ หลังจากนั้นพ่อหมอใหญ่และคนในครอบครัวจะแยกเทียน ดอกฝ้าย และเงินที่บริจาคไว้เป็นกลุ่มๆ เพื่อนำไปจัดใส่ตู้ของเจ้าพ่อทั้ง 12 องค์ไว้ที่ศาลเจ้าพ่อต่อไป⁶

หลังรับประทานอาหารเช้า กลุ่มผู้ชายในหมู่บ้านจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งไปแผ้วถางหญ้า ปิดกวาดบริเวณศาลเจ้าพ่อ ทำความสะอาดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งจะออกไปหาปลาที่แม่น้ำอิง เพื่อนำมาประกอบพิธีกรรม แต่หากปลาที่หาได้ไม่เพียงพอกับจำนวนคนเข้าร่วม พ่อหมอใหญ่จะนำเงินจากการบริจาคมอบให้คณะกรรมการไปซื้อปลาในตลาดจากกระชังในหมู่บ้านมาเพิ่ม เมื่อได้ปลาจากแม่น้ำอิงแล้ว ชาวบ้านจะล้างปลาให้สะอาด แล้วยกใส่กะละมังใหญ่ เพื่อนำขึ้นไปถวายเจ้าพ่อ และในขณะนั้นก็จะป้กตะแหลว ตรงบริเวณหน้าประตูทางเข้าศาลเจ้าพ่อ เพื่อไม่ให้คนภายในศาลออก คนภายนอกเข้า ส่วนปลาที่ถวายเจ้าพ่อเสร็จแล้วไปป้ก ลาบ และต้มปลา

หลังจากจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีกรรมเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พ่อหมอใหญ่ก็เริ่มประกอบพิธีกรรม โดยการจุดเทียน แล้วกราบลง 1 ครั้ง กล่าวคำถวายเจ้า 3 รอบ จากนั้น ประมาณ 10-30 นาที พ่อหมอใหญ่จะทำการเสีงทาย โดยการหยิบเม็ดข้าวสาร 1 ครั้ง หากนับได้ 9, 10, 12 หรือ 14 หาบ แสดงว่าเจ้ามาเสวยอาหารอ้อมหน้าสำราญแล้ว แต่หากนับได้จำนวนคี่ พ่อหมอใหญ่ก็จะเติมน้ำ เติมเหล้า และเติมอาหารทุกอย่างที่เป็น “ของแถม” แล้วกล่าวคำถวายเจ้าพ่ออีกครั้งหนึ่ง หากได้จำนวนคู่แล้ว พ่อหมอใหญ่ก็กล่าวคำขอลาเจ้าพ่อ ชาวบ้านก็จะรับประทานอาหารร่วมกัน ถือเป็นเสร็จพิธี

ในช่วงวันประกอบพิธี หรือ “วันกำบ้าน” ชาวไ้ลื้อบ้านศรีดอนชัยจะห้ามนำของสี่เสี้ยวทุกชนิดเข้ามาในหมู่บ้าน เช่น พืชผัก หรือผลไม้ที่มีสี่เสี้ยว หากใครละเมิดจะถูกปรับไหม ตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการหมู่บ้านและผู้ประกอบพิธีกรรมก็อนุโลมให้มีการซื้อ-ขายพืชผักผลไม้ได้ แต่ต้องเป็นพืชผัก และผลไม้ที่แม่ค้าได้ซื้อมาไว้ก่อนหน้าวันประกอบพิธีกรรมแล้ว นอกจากนี้ ชาวไ้ลื้อยังห้ามลากไม้เข้าบ้าน ถ้าหากเอามาต้องเอาวางไว้ที่หน้าประตูบ้าน ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ห้ามซื้อสัตว์ใหญ่เข้าบ้าน และในช่วงเวลาตั้งแต่ 16.00-24.00 น. จะห้ามไม่ให้คนภายในหมู่บ้านออกจากหมู่บ้านโดยเด็ดขาด (ยกเว้นกรณีคนเจ็บป่วยหนัก)

⁶ ถ้าเป็นวันกำหมู พ่อหมอใหญ่จะมอบเงินที่บริจาคให้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อไปซื้อหมูดำตัวผู้มา 1 ตัว น้ำหนักตัวประมาณ 70-80 กก. และต้องเป็นหมูดำปอด ไม่มีหางดอก หน้าหมูไม่ลาย หรือมีขนสีขาวแม้แต่เส้นเดียว เล็บมือ เล็บเท้าต้องไม่เป็นสีขาว ซึ่งส่วนใหญ่จะหาได้ภายในหมู่บ้าน เพราะชาวบ้านจะนิยมเลี้ยงหมูดำไว้ใช้ในพิธีกรรม และก่อนที่จะไปหาซื้อหมูดำปอด พ่อหมอใหญ่จะไปบอกกล่าวเจ้าพ่อก่อน เพื่อให้เจ้าพ่อลดบันดาลให้ชาวบ้านสามารถหาซื้อหมูดำปอดได้

วรรณกรรมในพิธีกรรม

1) คำกล่าวถวายอาหารให้เจ้าบ่อ (พ่อหมอใหญ่)

ขอไหว้สาเจ้าจอมจู่จู่คุณ บัดนี้ขวบปีขวบลงมุน บัดนี้ผู้ใหญ่บ้านเป็นแก้ว พร้อมทั้งผู้เฒ่าผู้แก่จู่ใหญ่ร้อยยายยิง ได้ไปเสาะไปหาได้ยังปลาตัวดีตัวรอด ตัวปอด ตัวใส ก็จักเอามายื่น มาถวายเจ้าจอม บัดนี้ตัวข้างหลายก็ขอโอกาสอันเจริญ เจ้าหลวงสุพระเมตตาเอกราจาเป็นแก้ว เจ้าสุริยะองค์ เจ้าจอมจะเหล็ก เจ้าจันตะคาด เจ้าสุริยะคาด เจ้าเขยหมวกคำ และปู่จี้ ปู่แฉะ อี้แก้ว อี้คำ เจ้าบ่าวคำสอ และเจ้าพญาสี่สองเม็ง บ่อแฮ่ บ่อหลวง บ่อเลา บ่อขาว บ่ออ้อ ผู้ข้างหลายก็ขอโอกาสอันเจริญ มาเสวยน้ำเหล้าข้าวหอม ส้าลาบแกงแค ส้าหวานแดงแกงหวานร้อนน้ำเหล้า และผู้ข้างหลาย จู่ใหญ่ร้อย ยายยิง และจ้างม้าวัวควาย เป็ดไก่ หมูหมา หื้อได้อยู่เฮ่าเช่าดี จู่จู่คนก่อนเตอะ

เส็กเต๋อนี้ ขอหื้อได้หนีเมืองไต่ เส็กเต๋อนี้หื้อหนีเมืองเหนือ สัตว์ตัวน้อยอย่ามากาย สัตว์ตัวร้ายอย่ามาใกล้ 32 ตัวก่อนหน้า 52 ตัวก่อนหลัง ยกตีนซ้ายอย่าต้อ ยอดตีนซ้ายอย่าอย่าเสียบ หื้อไปตีมารอด ไปปอดมาใส ม้าลาขาชี้ หื้อมันได้อยู่เฮ่าเช่าดี เป็นตี่ยืนตีถวายเจ้าจอมจู่จู่คนก่อนเตอะ” (กล่าว 3 รอบ)

2) คำกล่าวถวายเจ้าบ่อ (พ่อหมอน้อย หรือหมอข้าวจ้ำ)

ขวบปีเดือน ถ้าฟ้าแล้ง ขอบปีขอบเดือนก็มาขอบในวันนี้นบ้านขวง ดวงสมเป็นแก้วชื่อ.....พร้อมกับกรรมเฒ่าแก่จู่จู่ร้อยยายยิงจู่จู่คนก็ไปเสาะหาปลาตัวดีตัวรอด ตัวปอดตัวใสมาแบ่งส้าลาบแกงแค แปะจิ้นห้อยแหงมาตั้งถวายเจ้าบ่อจี้ บ่อแฉะ เจ้าบ่อแก้ว เจ้าบ่อคำ เจ้าบ่าวคำสอ และเจ้าสองนางเป็นแก้ว เจ้าลูกหลานเป็นคนดีมีตั้งเจ้าหลวงสมพระเมตตา เอกราจาและเจ้าสุริยะคาด เจ้าฟ้าหมวกคำ เจ้าบ่อแฮ่ บ่อหลวง บ่อซี บ่อเกลือ บ่อขาวที่ได้กล่าวถึง และบ่ได้กล่าวถึงก็ดี ก็ขออาราธนาเจ้าจู่ห่าง จูหอจุนจุงค์มาจับรับเอามาเสวยส้าลาบแกงแค น้ำเหล้าข้าวหอมมาตั้งไว้สองข้างสองฝ่าย ซ้อยเป็นตีถวายไหว้สาเจ้าจู่ตุนจู่องค์ (กล่าว 3 รอบ)

3) คำกล่าวขอลาเจ้าบ่อ

ขอถวายไหว้สาเจ้าจอม จู่ตุนจู่องค์ ซ้อยและบัดนี้ ต้นใดอยู่ก็ดี จู่จะรับเอาก็ดี ลูกหลานตีเลี้ยงลูกยิง มันหื้อเต็มสามสวนผักกาด เลี้ยงลูกจายมันหื้อเต็มหาน้ำป่าอ้อ เลี้ยงเป็ด มันหื้อเต็มสามโง่ห่าน เลี้ยงไก่ มันเต็มสามโง่ห่าน เลี้ยงวัวหื้อมันเต็มสามดอนทราย เลี้ยงควายมันหื้อเต็มสามดอนหญ้า หื้อมันตั้งงาข้างแม่ มัน หื้อมันตั้งแช่ประตูเมือง หื้อมันตั้งเจิงประสาท บันหลังตาดผาคำ ทะนะจู่ตุนจู่องค์ มากินส้าลาบแกงแค และน้ำเหล้าข้าวหอม ต้นใดบ่มาเสวยก็ดี ขอมมาเสวยก็ดี ผู้ข้างหลายเอามาตั้งไว้ 2 ปางข้าง ตามพะติทินกองในหอสานลานคำ ก็ขอลากับเจ้าจอมจู่ตุนจู่องค์ไปก่อนเตอะ

ผู้ให้ข้อมูล

- 1) นายธรรม วงศ์ชัย
- 2) ผู้เฒ่าผู้แก่ทั้งผู้หญิง และผู้ชายที่เข้าร่วมพิธีกรรม (บ้านพ่อหมอใหญ่)

ชาวบ้านนำเทียน และฝ้ายขาว หรือสำลีมาไหว้เจ้าบ่อที่บ้านพ่หอมอใหญ่

การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีกรรม

การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีกรรม